

7.5.2018

Asia/50

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 27.03.2018 § 86

HEL 2017-007691 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Arja Karhuvaaran yksilöllisen lääkinnällisen kuntoutuksen lisäämistä ostopalveluin ja palvelusetelin koskevaan toivomusponteen seuraavan lausunnon:

”Sosiaali- ja terveystoimialan tehtävänä on järjestää kuntalaisille lääkinnällisen kuntoutuksen palvelut. Kunta vastaa potilaan lääkinnällisen kuntoutuksen suunnittelusta siten, että kuntoutus muodostaa yhdessä tarpeenmukaisen hoidon kanssa toiminnallisen kokonaisuuden. Palvelujen tarve arvioidaan yksilöllisesti ja palvelut järjestetään henkilökohtaisen kuntoutussuunnitelman mukaisesti.

Palveluja järjestetään tarvetta vastaavasti. Helsingin sosiaali- ja terveystoimiala järjestää lääkinnällisen kuntoutuksen palveluja joko tuottamalla palveluja itse tai ostamalla niitä. Palveluja voidaan ostaa kilpailuttamalla sopimustoimittajat tai käyttämällä palveluseteliä. Läkinnällisen kuntoutuksen tarve ja palvelun toteuttamistapa arvioidaan aina omassa toiminnassa. Ostopalveluna tuotetut terapiapalvelut toteutetaan asiakkaan kannalta tarkoituksenmukaisesti vastaanotolla, kotona tai asiakkaan muussa toimintaympäristössä.

Avoterveydenhuollossa terapiat toteutetaan pääsääntöisesti omana toimintana. Fysioterapia ostetaan, mikäli palvelun todetaan erityisjärjestelyjen tai -vaatimusten takia toteutuvan asianmukaisemmin ostopalveluna. Lymfaterapia puolestaan järjestetään kokonaan ostopalveluna. Toimintaterapiaa ostetaan erityisesti lapsille. Puheterapiaa ja neurologista kuntoutusta ostetaan aikuisille lähinnä osana neurologisen sairauden jatkokuntoutusta. Lasten puheterapiaa järjestetään sekä omana toimintana että ostopalveluna.

lääkkäiden kuntoutus on erityinen painoalue sosiaali- ja terveystoimessa. Kuntoutus rakentuu kaikkien asiakkaan hoitoon osallistuvien toimijoiden yhteistyönä asiakkaan kanssa. Kotihoidossa lähipalvelualueiden terapeutit tekevät kiinteää yhteistyötä hoitajien kanssa asiakkaiden arkielämän ja osallistumisen tukemisessa. Tehostettua kotikuntoutus-

---

ta tarvitseville järjestetään moniammatillisesti toteutettuja kuntoutusjaksoja, joita voidaan lisäksi vahvistaa kuvallisella etäkuntoutuksella.

Helsingin sairaalan akuutti- ja kuntoutusosastojen toimintatapana on kuntoutustoimenpiteiden aloittaminen välittömästi hoitajakson alussa. Kuntoutusta toteutetaan tavoitteellisesti moniammatillisena yhteistyönä lääkäreiden, hoitohenkilökunnan ja terapeuttien toimesta yhdessä potilaan ja hänen läheistensä kanssa. Koko hoitoketjun yhteiset hoito- ja kuntoutusmenetelmät sujuvoittavat kotiutuksen jälkeistä toipilasvaiheen hoitoa, kuntoutusta ja seurantaa.

Monipuolisten palvelukeskusten ja palvelutalojen työntekijät työskentelevät kuntouttavalla ja aktivoivalla työotteella. Monipuolisissa palvelukeskuksissa on myös erityisiä arviointi- ja kuntoutusyksiköjä, joissa on terapiahenkilökuntaa. Määräaikainen arviointi- ja kuntoutusjakso järjestetään asiakkaille, joille sairaalan jälkeinen kuntoutusjakso on tarpeen tai joiden kotikuntoutusta ei voida toteuttaa. Arviointi- ja kuntoutusjakson ensisijainen tavoite on kotiin palaaminen. Arviointi- ja kuntoutustoiminnalla pyritään varmistamaan, että asiakas saa tilanteeseensa soveltuvan tarkoituksenmukaisen hoidon, lääkityksen ja kuntoutuksen.

Lääkinnällisen kuntoutuksen terapiapalveluissa korostuu sosiaali- ja terveystoimialan moniammatillisten tiimien asiantuntijoiden yhteistyö. Terapiat eivät ole yksittäisiä toimenpiteitä, vaan hyvin erilaisia ja eripituisia jaksoja, joiden toteutumista ja vaikuttavuutta seurataan jatkuvasti asiakkaan kanssa ja useiden eri työntekijöiden yhteistyönä. Ulkopuoliset ostopalvelu- ja palvelusetelituottajat saattavat jäädä tällaisessa toimintamallissa liian irrallisiksi toimijoiksi.

Helsingin sosiaali- ja terveystoimiala seuraa sote- ja valinnanvapauslain säädännön uudistamista ja osallistuu valinnanvapauden pilotteihin. Tässä vaiheessa palvelusetelin käyttöä kohdennetaan ensisijaisesti avopalveluihin. Lasten ja aikuisten toimintaterapiassa palveluseteli otetaan käyttöön maaliskuussa 2018. Kevään aikana arvioidaan palvelusetelin soveltuvuus veteraanipalveluihin ja fysioterapiaan.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Tarpeenmukaisten, oikea-aikaisten ja riittävien lääkinällisen kuntoutuksen palvelut ja moniammatillisesti toteutettu hoitokokonaisuus edistävät henkilön toipumista, kuntoutumista, työkykyä ja kotona asumista."

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Leila Pitkälho, kehittämissuunnittelija, puhelin: 310 44569

7.5.2018

Asia/50

---

leila.pitkaalho(a)hel.fi
